

Прогнози щодо війни, перемовини і необхідність ПЕРЕМОГИ для України

Завершується перший місяць 2026-го року. Російсько-українська війна триває, в тому числі – на рівні відвертих обстрілів цивільного населення України. Через це всі дії навколо якихось там перемовин про завершення війни можна вважати лише способом для росіян виграти час, аби все більше сіяти і сіяти страх серед українців на тлі холодів та відсутності світла й тепла в домівках в результаті обстрілів. Та й треба при цьому також враховувати і той факт, що міжнародне право і вироблені членами ООН правила в результаті завершення Другої світової війни – сьогодні не в пошані у керівників деяких великих світових держав, що можуть своїми діями повпливати на хід таких перемовин.

Можна сказати, що саме про це твердить відомий на увесь світ український журналіст Віталій Портников у матеріалі, який ми наводимо посеред інших на 3-6 сторінках січневого випуску нашої газети. Зокрема, він там наполягає на наступному:

«Трампа не поважати правил, а б сказав, глибше за Путіна. Бо одна справа, коли з правом не рахується авторитарний лідер, здатний переписувати власну конституцію заради утримання влади, – і зовсім інше, коли це робить президент провідної демократичної держави сучасного світу. Трамп, який претендує на Гренландію чи Канаду або розмовляє із рештою планети мовою тарифного диктату, – людина, яка свідомо бажає зруйнувати світ, який виник після Другої світової війни. До цього ж ця людина вважає головним суперником Америки не Росію, а комуністичний Китай. Але на чолі цього Китаю також знаходиться той, хто вже зламав правила – принаймні внутрішньополітичні. До Сі Цзіньпіна не можна було уявити, що хтось із партійних функціонерів знищить принцип ротації лідерів, який, здавалося б, визначав ефективність керування країною з часів модернізації КНР. Але Сі Цзіньпіну це вдалося – і ніхто не гарантуватиме тепер, що він не зламає й інші правила, пов'язані, наприклад, із «холодним миром» з Америкою навколо Тайваню».

В іншому матеріалі говориться про оцінку можливості завершення цієї війни протягом 2026-го року відомого на весь світ своїми роботами українського історика Ярослава Грицака під заголовком: «Історик оцінив шанси на швидке завершення війни в Україні». Ось конкретно на чому він у ньому наголосив:

«Немає ознак того, що війна в Україні припиниться найближчим часом, зокрема у 2026 році. Таку думку висловив історик та професор Українського католицького університету Ярослав Грицак в інтерв'ю Radio NV. Він зазначив, що нинішню російсько-українську війну можна порівняти з Першою світовою. «Тут маємо паралель. Лишилося менше пів року, коли ця війна буде тривати рівно стільки, скільки тривала Перша світова. І тут треба розуміти логіку. Такі війни на виснаження закінчуються колапсом однієї сторони або навіть двох, як у випадку з Першою світовою, коли сколапсували всі великі імперії, які були на східному фронті: і російська, і австрійська, і німецька», – пояснив він. За словами Грицака, наразі ж не видно ні колапсу Росії, ні колапсу України, попри те, що ситуація в Україні не є доброю, може, навіть гіршою, ніж у Росії. «Але колапсу ніде не видно. Тому я не бачу, що ця війна може швидко припинитися. Звичайно, дуже хочеться мені помилятися, але є загальна тенденція, яку знають історики: якщо війна не кінчається перші пів року, то вона може тягнутися дуже довго. Як довго – ніхто не знає».

Звичайно, що всі ми, українці, дуже хочемо, аби жадлива агресія паразитарної імперії проти нашої незалежної і миролубної країни припинилася якомога швидше. Але це залежить не тільки від нас самих, але й від наших союзників. У першу чергу – конкретно дієвою допомогою зброєю в необхідній кількості та у створенні захисної антиядерної парасольки від можливого нападу на нас ворога, який готовий на все.

Євросоюз надає додаткові 500 генераторів і €50 мільйонів для енергетичної підтримки України

Євросоюз надає ще 500 генераторів та €50 мільйонів Україні та створює робочу групу з координації енергетичної допомоги. Про це під час пресконференції в Брюсселі заявила висока представниця ЄС із закордонних справ і політики безпеки Кая Каллас, повідомляє Укрінформ. «Росія не докладає навіть найменших зусиль для досягнення миру. Її удар по пасажирському потягу був воєнним злочином, як є воєнними злочинами напади на цивільну інфраструктуру, лікарні, школи, житлові будинки», – сказала вона.

За словами Каллас, Кремль використовує зиму як зброю. «Тепер енергетика є новою лінією фронту. ЄС відповідає на це найбільшим за всю історію зимовим пакетом допомоги, який включає фінансування обладнання для надзвичайних ситуацій та поставки енергоресурсів. Лише сьогодні ми надали додаткові 500 генераторів і 50 мільйонів євро для енергетичної підтримки. Загалом наш енергетичний фонд перевищив 1,6 мільярда євро, але цього недостатньо. Кадри з України доводять це нам щодня. Ось чому ми також пропонуємо робочу групу з командами в Брюсселі та Києві, щоб краще координувати енергетичну підтримку», – сказала висока представниця ЄС. Держави-члени також повинні глибше вивчити

можливості власних запасів засобів ППО для передачі Україні, зазначила вона. Крім того, продовжується робота над внеском ЄС у гарантії безпеки, зазначила топдипломатка, – від розширення навчання військових на територію України, робота по вступу України в ЄС та підтримка оборонної промисловості.

Вона окремо зазначила, що відповідальність за російські злочини залишається важливим елементом, та нагадала, що нещодавно ЄС виділив перші 10 мільйонів євро на допомогу у створенні Спеціального трибуналу для злочину агресії. Каллас зазначила, що сьогодні разом із верховним комісаром ООН з прав людини Волкером Тюрком міністри також обговорили питання відповідальності, яка є «важливою для будь-якого миру».

Як повідомляв Укрінформ, Київська область отримала партію допомоги від Польщі – 35 генераторів різної потужності та 18 масляних обігрівачів. Загалом до кінця січня для потреб області буде доставлено 379 генераторів.

«УКРІНФОРМ», 29 січня 2026 року
<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/4085757-evrosouz-nadae-dodatkovii-500-generatoriv-i-50-miljoniv-dla-energeticnoi-pidtrimki-ukraini.html>

Росія почала використовувати «Шахеда» зі Старлінком. Навіщо і наскільки це небезпечно

В Україні за минулі тижні зафіксували низку випадків зальотів в глибину території російських дронів, зокрема «Шахедів», що мали керування по супутниковому зв'язку Starlink. Деякі з них використовувались для розвідки, інші – атакували техніку та інфраструктуру. Чому це небезпечна тенденція?

ДРОНИ ЗІ СТАРЛІНКОМ: ПЕРШІ ВИПАДКИ

Вперше про виявлення російського дрона зі Starlink написав 15 грудня 2025 року експерт у галузі військових радіотехнологій Сергій Бескестнов (позивний «Флеш»). Цей фахівець 25 січня був призначений радником нового міністра оборони Михайла Федорова. Так от, в грудні минулого року він виклав фото російського БПЛА «Молнія», на якому видно термінал супутникового зв'язку Starlink. Цей тип дрона достатньо дешевий і розповсюджений на фронті. Він летить до 30 км і може нести невелику бойову частину 3-7 кг. «Молнія» може використовуватися і як безпілотник-камікадзе і як носій для декількох маленьких FPV-дронів. «Щодня ми фіксуємо удари БПЛА «Молнія» зі Старлінком. І не тільки на фронті. Нещодавно атакували енергетику Миколаєва. Літає в основному Старлінк Міні. Противник вже почав затирати на терміналах серійні номери», – повідомив «Флеш» 26 грудня. Він 15 січня він заявив про новий випадок виявлення російського безпілотника із терміналом супутникового зв'язку. Мова про БМ-35 (він же «Италмас»). Цей ударний дрон схожий на меншу версію «Шахеда», але має бензиновий двигун попереду. Він може літати на 500 км, нести 15-27 кг вибухівки та виконувати функції як розвідника, так і ударного БПЛА. Наприкінці січня зафіксовано як БМ-35 долетів до Дніпра, а 26 січня саме він, за даними «Флеша», майже 4 години безперешкодно літав над Києвом.

ЩО РОБИТИ?

За словами «Флеша», є декілька рішень, які б могли нейтралізувати небезпеку «шахедів» зі Starlink. Перше і найбільш очевидне – провести перемовини з американською владою і керівництвом SpaceX, щоб змусити їх відключити окремі термінали на території України. Тобто ті, які не входять в реєстр «правильних» старлінків. «Потрібно заборонити роумінг «чужим» старлінкам, які залітають в нашу країну. Тобто повинні працювати лише «наші» Старлінки, а для цього треба створити певний реєстр усіх Старлінків, які є в Силах оборони і у волонтерів. Надати його офіційному дилеру Starlink в Україні, і всі нові підключення проводити лише через нього», – пояснює «Флеш». Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський публічно звернувся до власника SpaceX Ілона Маска з проханням «зупинити використання росіянами Starlink для атак на українські міста».

Вже вдень 29 січня міністр оборони Федоров повідомив про початок роботи над вирішення проблеми російських дронів зі старлінками. «Через кілька годин після появи російських дронів зі зв'язком Starlink над українськими містами команда Міністерства оборони оперативно зв'язалася з компанією SpaceX та запропонувала шляхи розв'язання цієї проблеми. Вдячний Президентці SpaceX Гвінн Шотвелл та особисто Ілону Маску за швидку реакцію і початок роботи над вирішенням ситуації», – заявив він. Яке саме рішення буде реалізовано, міністр не повідомив. Його радник Сергій Бескестнов додав, що «готується комплексне рішення, як швидке і тимчасове, так і більш системне і довгострокове».

Олег ЧЕРНИШ,

«BBC NEWS УКРАЇНА», 29 січня 2026 року (у скороченому вигляді. Повністю – за посиланням: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/clymp041671o>)

ОБСТРІЛИ КРИВОГО РОГУ З НЕБА У СІЧНІ

Початок нинішнього року виявився для мешканців будинків Кривого Рогу дуже тривожним. І – не тільки через постійні і часті тривоги, а й – через те, що майже весь січень тривали обстріли: з руїнами, постраждалими і жертвами. Коротко згадаємо про наслідки хоча б деяких із них.

Наприклад, невдовзі після новорічних свят, 8 січня, паразитарна російська імперія завдала ракетного удару по нашому місту. Зокрема, про це повідомив на той час виконуючий обов'язки керівника Дніпропетровської ОВА Владислав Гайваненко. Тоді

потерпіло 17 людей, включно з чотирма дітьми. А за повідомленням Голови ради оборони міста Олександра Вілкула, в лікарнях перебували п'ятнадцятеро поранених. Він також додав, що внаслідок удару ракетою «Іскандер-М» було пошкоджено 29 багатопверхових будинків, близько десяти об'єктів бізнесу та автомобілі.

А з вечора 12-го січня і протягом ночі 13-го ворог атакував Кривий Ріг і ракетами. і безпілотниками.

В ніч на 21 січня знову була чергова атака на Кривий Ріг. Атакував ворог балістичними ракетами і спричинив значні руйнуван-

ня у житлових кварталах. Так, як повідомив новий очільник ОВА Олександр Ганжа, вибуховою хвилею було пошкоджено 9 приватних будинків, 5 багатопверхівок, адміністративну будівлю та чимало автомобілів.

Внаслідок атак ворожих безпілотників на Кривий Ріг 22 січня були заблоковані під землею працівники двох криворізьких шахт, на глибоких горизонтах, За інформацією від надзвичайників, гірників однієї з цих шахт виводили пішки з-під землі через різні виробки загальною довжиною майже сім кілометрів. А потім піднімали на поверхню ще 92-х працівників іншої шахти, яка теж була знеструмлена. І тут треба підкреслити, що комбінована атака ворога на Кривий Ріг тривала майже цілу добу, а всього було знеструмлено понад 3100 абонентів. За інформацією від поліції, внаслідок ракетно-дронові комбінованої атаки постраждало 13 людей, серед них – четверо дітей.

Обстріл Кривого Рогу у своєму ранковому зведенні від 28 січня підтвердив голова обласної адміністрації Олександр Ганжа. Тоді внаслідок ракетного удару двоє людей постраждали, а також були пошкоджені інфраструктура та автомобілі. Як повідомив для ЗМІ голова Криворізької РВА Євген Сит-

загинула одна жінка. А ще троє людей зазнали поранень. Крім цього сталися пожежі і внаслідок ударів безпілотниками були пошкоджені приватні будинки, пожежна частина і навчальний заклад.

На світлинах: пожежі і руїни внаслідок обстрілів. Ілюстративні фото розміщені за посиланнями: <https://adm.dp.gov.ua/news/u-kryvomurozi-vnaslidok-ataky-bplapovivechena-bahatopoverkhivka-ta-https://adm.dp.gov.ua/news/vorog-atakuvav-krivirig-raketami-ta-bpla-zaginulalyudina>

ниченко, «на решті території Криворізького району протягом ночі – без надзвичайних подій. На ранок ситуація контрольована».

Ворог атакував Кривий Ріг і 29 січня. В результаті внаслідок атаки

dp.gov.ua/news/u-kryvomurozi-vnaslidok-ataky-bplapovivechena-bahatopoverkhivka-ta-https://adm.dp.gov.ua/news/vorog-atakuvav-krivirig-raketami-ta-bpla-zaginulalyudina

Робота Пунктів незламності й посилення енергостійкості: на Дніпропетровщині провели чергове засідання комісії ТЕБ і НС

На Дніпропетровщині провели чергове засідання регіональної комісії з питань ТЕБ і НС. Йшлося, зокрема, про організацію та роботу Пунктів незламності. А це – стан готовності системи реагування на надзвичайні ситуації. Про це повідомили в ОВА. «У нинішніх умовах пріоритетом залишається безпека людей і стабільна робота критичної інфраструктури. Посиліємо енергостійкість області, тримаємо на контролі готовність до надзвичайних ситуацій і забезпечуємо роботу Пунктів незламності, щоб кожен мешканець мав підтримку у разі потреби», – зазначив заступник начальника Дніпропетровської ОВА Олександр Москаленко.

Директорка департаменту цивільного захисту населення ОВА Тетяна Куряченко зазначила, що в області працюють понад 1,5 тис Пунктів незламності. Ще 22 готові до відкриття у разі потреби. З початку року такими локаціями скористалися близько 22 тис людей

Крім того, Міністерство розвитку громад та територій звернулось щодо розгортання у регіоні опорних Пунктів незламності з ліжко-місцями. Там у разі перебоїв з електрикою і теплом зможуть знаходитися маломобільні мешканці, люди з інвалідністю. Наразі ця робота ведеться. Лише у Дніпрі створили 89 таких локацій.

Під час засідання також затвердили План заходів місцевих органів влади щодо підготовки до пропуску льодоходу, повені і паводків у 2026 році. Фахівці зазначили, що до кризового центру регулярно надходить інформація про обстанок на водних об'єктах області. Здійснюється моніторинг.

Розглянули запити від громад і одного з комунальних підприємств на теплові гармати, будівельні матеріали, паливе для генераторів. Усе необхідне виділять з матеріального резерву.

Також представники комісії ТЕБ і НС продовжили ще на 10 днів попередні рішення, які дозволять заощаджувати електроенергію. Мова про обмеження руху електротранспорту, роботу вуличного освітлення, застосування графіків погодинник відключень до підприємств, які мають пріоритетне електропостачання.

Сайт «Дніпропетровська обласна військова адміністрація»,

30 січня 2026 року (У скороченому вигляді. Повністю, зі всіма, світлинами, знаходиться за посиланням: <https://adm.dp.gov.ua/news/robotapunktiv-nezlamnosti-i-posylennia-enerhostiikosti-na-dnipropetrovshchyniprovely-cherhove-zasidannia-komisii-teb-i-ns>)

Про Державний аграрний реєстр (інформація)

Державний аграрний реєстр (ДАР) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, інтегрування, зберігання, захист, облік, відображення, оброблення, конфіденційність реєстрових даних, надання та використання реєстрової інформації, надання адміністративних та інших публічних послуг суб'єктам, електронний обмін даними у сферах забезпечення формування та реалізації державної аграрної політики, державної політики у сферах сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави.

Завдяки електронній взаємодії ДАР з іншими державними реєстрами, кадастрами й переліками аграрії мають доступ до даних про свою господарську діяльність та матеріально-технічні ресурси: реєстраційну інформацію, земельний банк та інше нерухоме майно, поголів'я тварин тощо. Електронна інформаційна взаємодія ДАР вже встановлена з Єдиним державним реєстром юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, Державним земельним кадастром, Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, а також із Єдиним державним реєстром тварин.

Одразу після реєстрації та надання згоди на обробку персональних даних у ДАР створюється особистий електронний кабінет користувача, до якого автоматично підвантажуються дані з інших державних реєстрів, які надалі періодично оновлюються

В електронному кабінеті користувача ДАР також міститься актуальна інформація про доступні програми підтримки. Заявки на участь у них подаються онлайн через кабінет користувача. Крім того, система в режимі реального часу інформує про нові програми і можливості.

Реєстрація та подання заявок на участь у програмах підтримки в ДАР є безкоштовними.

Сайт «Криворізька районна державна адміністрація. Дніпропетровська область», 30 січня 2026 року.

<https://krrda.dp.gov.ua/novini-tapodiyni/novini/pro-derzhavnyi-ahraryni-reiestr-informatsiia>

«АрселорМіттал Кривий Ріг» вимушений зупинити роботу цеху блюмінг у другому кварталі 2026

Гірничо-металургійний комбінат «АрселорМіттал Кривий Ріг» (Дніпропетровська область) повідомляє про вимушене зупинення роботи цеху блюмінг у другому кварталі 2026 року. Про це йдеться в повідомленні підприємства, передають Українські Новини.

У повідомленні сказано, що таке рішення є непростим, але об'єктивно зумовленим поточними економічними та ринковими обставинами, у яких підприємство працює в умовах повномасштабної війни.

«Ключовим фактором, що призвів до цього кроку, стало рішення Європейської Комісії запровадити з 1 січня 2026 року механізм СВМ (Carbon Border Adjustment Mechanism) без будь-яких винятків або перехідного періоду для українських виробників. Фактично це означає втрату європейського ринку для значної частини української металургійної продукції, що критично впливає на обсяги виробництва та завантаження окремих агрегатів», – відмічають на підприємстві.

Зазначається, що додатковим суттєвим чинником залишається надзвичайно висока вартість електроенергії в Україні.

Порівняно з 2024 роком ціна на електроенергію виросла з 135 дол. США за МВТ до 210 дол. у січні 2026 року і це робить виробництво, зокрема цього підрозділу, економічно не вигідним. Але рішення про зупинення цеху не означає відмову від відповідальності перед людьми.

Усі працівники блюмінгу отримають пропозиції працевлаштування в інших підрозділах всередині підприємства з можливістю перенавантаження за рахунок компанії, для цих працівників будуть збережені усі переваги роботи в «АрселорМіттал Кривий Ріг» – стабільна заробітна плата, соціальний пакет, усі інші пільги. Також будуть застосовані всі інші процедури та гарантії, передбачені чинним законодавством України. Цех блюмінг прокатного департаменту призначений для виробництва заготовки для дрібносортих і дротяних станів підприємства.

Як повідомляють Українські Новини, у 2025 році порівняно із 2024 роком гірничо-металургійний комбінат «АрселорМіттал Кривий Ріг» (Дніпропетровська область) збільшив виробництво сталі на 2,3% до 1,689 млн тонн.

Потужності підприємства розраховані на щорічний випуск понад 6 млн тонн сталі, понад 5 млн тонн прокату й понад 5,5 млн тонн чавуну. 95,1283% акцій комбінату належить компанії Mittal Steel Germany GmbH, яка входить до складу міжнародного холдингу Arcelor Mittal.

«Арселор Міттал Кривий Ріг» є найбільшим виробником сталевого прокату в Україні, що спеціалізується на виробництві довгомірного прокату, зокрема арматури та катанки.

Редактор Катерина ЦАПРО, «Українські Новини, 26 січня 2026 року <https://ukranews.com/ua/news/1130645-arselormittal-kryvyj-rig-vymushenyj-zupynyty-robotu-tsehu-blyuming-u-drugomu-kvartali-2026>

Прогнози щодо війни, перемовини і необхідність ПЕРЕМОГИ для України

Прем'єр Гренландії на тлі заяв Трампа закликає готуватись до вторгнення

Прем'єр-міністр Гренландії Енс-Фредерік Нільсен на тлі посилення риторики президента США Дональда Трампа про бажання взяти острів під контроль заявив, що населення і влада арктичного острова повинні почати готуватись до можливого військового вторгнення, навіть якщо це і залишається малоімовірним сценарієм.

Джерело: «Європейська правда» з посиланням на Bloomberg

Пряма мова Нільсена: «Військовий конфлікт малоімовірний, але його не можна виключати».

Деталі: Агентство повідомило, що уряд Гренландії сформує робочу групу, що складатиметься з представників усіх відповідних

місцевих органів влади, щоб допомогти людям підготуватись до будь-яких порушень повсякденного життя, сказав Нільсен. Уряд працює над поширенням нових рекомендацій серед населення, в тому числі рекомендації зберігати в своїх будинках запас продуктів на п'ять днів.

Своєю чергою міністр фінансів острова і колишній лідер Мюте Б. Егеде зазначив, що Гренландія перебуває під «великим тиском» і «ми маємо бути готовими до будь-яких сценаріїв».

Нагадаємо:

Нещодавно Трамп порадив Європі зосередитись на російсько-українській війні, а не на Гренландії.

Він також казав, що ситуація з Гренландією зрештою буде врегульована так, що це вдовольнить і Сполучені Штати, і НАТО.

ІРИНА КУТЄЛОВА, СТАНІСЛАВ ПОГОРІЛОВ,

«УКРАЇНЬСЬКА ПРАВДА», 21 СІЧНЯ 2026 РОКУ

Росія вдвічі збільшує фінансування «шпигунських гнізд» у Європі — розвідка («Популяризація культури та мови» — це база, на якій потім будуються інші пропагандистські надбудови, як-от «День перемоги» та «Безсмертний полк»)

Росія збирається вдвічі збільшити витрати на свої закордонні центри — так звані «Русские дома», які працюють під виглядом культурних установ. Як розповів кореспондентці LIGA.net представник Служби зовнішньої розвідки України, насправді ці заклади використовують для вербування агентів та обходу європейських санкцій.

За даними розвідки, попри санкції ЄС проти головної структури — «Россотрудничества», Кремль розгортає масштабну експансію. «Ми знаємо, що в них є плани майже в два рази збільшити фінансування всіх цих «Російських домів». Російська мова — це один із головних проєктів, який буде по всьому світу», — сказав представник СЗР.

Мілана ГОЛОВАНЬ,

кореспондентка LIGA.net у Брюсселі, 21 січня 2026 року

<https://news.liga.net/ua/politics/news/rosiia-advichi-zbilshuie-finansuvannia-shpyhunsykh-hnizd-u-yevropi-rozvidka>

Шанси на припинення війни у 2026 році «нульові», — Дмитро Кулеба

Путін погодиться припинити війну, якщо усвідомить, що задача повернути Україну під російський контроль стане невідомою. Колишній голова МЗС скептично оцінює поточні мирні переговори. Колишній міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба вважає, що загалом війна Росії проти України у 2026 році не припиниться. Також нульові шанси, що до кінця зими буде припинення вогню. Про це колишній очільник зовнішньополітичного відомства сказав в інтерв'ю на своєму Youtube-каналі.

«Треба розрізняти, коли закінчиться війна, і коли буде припинення вогню. Припинення вогню ще не означатиме припинення війни. Гадаю, що до кінця зими угоди про припинення вогню не буде. Буде багато рухів, заяв, самітів, інформації про те, що «ось-ось» вже про все домовилися, але угода, як така,

не відбудеться», — переконаний Кулеба. Він вважає, що такої угоди не буде через Російську Федерацію. «Тому що вони зараз не дарма розвалюють, добивають нашу енергетичну систему, б'ють по містах для того, щоб перетворити наше життя на жах. І вони хочуть впровадити зими максимально зламати волю українців до спротиву, до боротьби. Вони хочуть максимально просунути на фронті, і гадаю, десь наприкінці лютого ми побачимо активізацію розмов про угоду», — вважає Кулеба.

Водночас, чи можливе припинення вогню після лютого, на його думку, залежатиме від того, як Україна вдасться прожити ці два зимові місяці. Зокрема, у якому стані потім буде Україна, Росія і наші західні партнери. Кулеба вважає, що шанси на припинення вогню у 2026 році є, але ці шанси почнуть вималю-

ватися лише після завершення зими у разі, якщо Україна вийде все ще з волею продовжувати боротьбу, а росіяни зрозуміють, що вони не здатні зламати українців навіть після створення взимку жахливих умов для життя в Україні.

«Що стосується припинення війни як такої, то, на жаль, війна 2026-го року не припиниться... Війна припиниться тоді, коли Путін буде вимушений погодитись з тим фактом, що Україна для нього є невідомою задачею, тобто задачею повернення України під російський контроль, і що Україна має право на існування як незалежна, суверенна і європейська країна», — наголосив Кулеба. Він вважає ці три слова — незалежна, суверенна і європейська Україна — словами перемоги. Але у 2026 році, на його думку, Путін не погодиться припинити війну. «Шанси на припинення вог-

ню до кінця зими нульові, після зими — невеликі, але є. Шанси на припинення війни загалом у 2026 році я також оцінюю як нульові», — наголосив Кулеба.

Перспективи закінчення війни: останні новини

Як повідомляв УНІАН, історик та професор Українського католицького університету Ярослав Грицак вважає, що війни на виснаження закінчуються колапсом однієї сторони або навіть двох, як у випадку з Першою світовою, коли сколапсували кілька великих імперій.

Водночас, наразі не видно ні колапсу Росії, ні колапсу України. Тому, історик не бачить, що ця війна може швидко припинитися.

Віталій САЄНКО, 1 січня 2026 року
<https://www.unian.ua/politics/viynav-ukrajini-ne-zakinchitsya-cogo-roku-dmitro-kuleba-13243059.html>

Історик оцінив шанси на швидке завершення війни в Україні

Немає ознак того, що війна в Україні припиниться найближчим часом, зокрема у 2026 році. Таку думку висловив історик та професор Українського католицького університету Ярослав Грицак в інтерв'ю Radio NV. Він зазначив, що нинішню російсько-українську війну можна порівняти з Першою світовою. «Тут маємо паралель. Лишилося менше пів року, коли ця війна буде тривати рівно стільки, скільки тривала Перша світова. І тут треба розуміти логіку. Такі війни на виснаження закінчуються колапсом однієї сторони або навіть двох, як у випадку з Першою світовою, коли сколапсували всі великі імперії, які були на східному фронті: і російська, і австрійська, і німецька», — пояснив він.

За словами Грицака, наразі ж не видно ні колапсу Росії, ні колапсу України, попри те, що ситуація в Україні «не є доброю, може, навіть гіршою, ніж у Росії». «Але колапсу ніде не видно. Тому я не бачу, що ця війна може швидко припинитися. Звичайно, дуже хочеться мені помилитися, але є загальна тенденція, яку знають історики: якщо війна не кінчається перші пів року, то вона може тягнутися дуже довго. Як довго — ніхто не знає», — наголосив історик.

Крім того, як стверджує він, дослідження показують чітку тенденцію: чим довше суспільство проходить певні випробування, тим стійкішим воно стає: «Люди звикають, і для них війна стає новою нормою... Українське суспільство демонструє дивовижну, підкреслюю, дивовижну резистентність, тобто вміння далі стояти. Як довго це буде — ніхто не може сказати, бо це ситуація непередбачувана, але принаймні приймаємо, як є. І це є дуже добрі новини».

Завершення війни в Україні: інші оцінки

Як повідомляв раніше УНІАН експертнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний відповів, чим закінчиться війна в Україні. На його думку, найімовірнішим сценарієм буде її замороження на кілька років, які сторони використовують для підготовки до нового раунду військового протистояння. «Війна не завжди завершується перемогою однієї сторони та поразкою іншої. Так було у Другій світовій, але це рідкісний виняток, бо так майже ніколи не було в людській історії. Переважна більшість воєн завершується або взаємною поразкою, або кожен впевнений, що переміг, або інші варіанти», — зазначив Залужний.

Історик Ярослав Грицак раніше зазначав, що ми в завершальній фазі війни проти Росії. Водночас не відомо, як довго ця фаза може тривати. Факт того, що є спроба перемовин, це вже про щось говорить, вважає він.

Ірина НЕСТЕРОВА,

1 січня 2026 року
<https://www.unian.ua/war/viynav-ukrajini-gricak-ociniv-shansi-na-jiji-shvidke-zavershennya-13242909.html>

ЗМАГАННЯ ПРОГНОЗІВ НА 2026 РІК

незмінно впирається, як у стіну, в розуміння того простого факту, що жодні прогнози більше не працюють — як не працюють графіки відключень електроенергії після чергових російських бомбардувань. У цьому розумінні весь світ тепер нагадує мені Україну після такого нальоту: тільки вдалося щось налагодити, зрозуміти, як виживати зі зламаною системою, як відбувається нова атака — і нова відсутність ясності. Російські політики практично всі роки великої війни з Україною шаленіли від того, що їх намагалися примусити жити у «світі за правилами». І дійсно, людство після Другої світової війни було, хоч як це дивно, світом за правилами — й саме тому передбачуваним світом. Були окреслені кордони впливу двох ворогуючих таборів, було очевидним, що пряме втручання і конфронтація може відбуватися тільки у «сірих зонах» — саме тому Захід нічого не зробив для порятунку Угорщини або Чехословаччини, а Радянський Союз не міг врятувати від військового перевороту режим Сальвадора Альєнде у Чилі. Було зрозумілим, що Захід і Схід можуть знаходити моделі для торгівлі, але живуть в економічних моделях, які не становлять конкуренції одна для одної.

Після поразки комунізму в «холодній війні» здавалося, що перемогла одна модель — демократична і ринкова. Що Росія стане частиною Заходу, а Китай почне наближатися до Заходу завдяки зміні економічного укладу. Саме тоді Френсіс Фукуяма написав свій приголомшливий текст про «кінець історії» — хоча насправді все тільки-тільки починалося. Бо з'явилася можливість для зламу правил. Першим їх зламав Путін — зламав абсолютно осмислено, бо в новому «світі за правилами» чекістській Росії довелося б визнати свою цивілізаційну поразку, а Росія нечекістська, якби вона виникла, неминуче перетворилася б на енергетичну периферію більш заможного Заходу (що вже рішуче не влаштувало не тільки Путіна, а й сам російський народ, представники якого звикли існувати в парадигмі домінації). До 2014 року здавалося держава просто взяла і приєднала до себе територію іншої, якими б мотивами вона

це не обгрунтовувала. Тепер це майже політична норма, і можливість визнання російського статусу окупованих територій не ким-небудь, а самими Сполученими Штатами, вже обговорюють на офіційних перемовинах.

Але з усім цим це можна було якось жити, коли в нас усіх була впевненість у тому, що демократії з цим неподобством якось впораються і зрештою примусять Росію повернутися до цивілізованого діалогу та «світу за правилами». Була до моменту, поки правила не зламав Трамп. А це історія гірша за Путіна. Трамп не поважав правил, а б сказав, глибше за Путіна. Бо одна справа, коли з правом не рахується авторитарний лідер, здатний переписувати власну конституцію заради утримання влади, — і зовсім інше, коли це робить президент провідної демократичної держави сучасного світу. Трамп, який претендує на Гренландію чи Канаду або розмовляє із рештою планети мовою тарифного диктату, — людина, яка свідомо бажає зруйнувати світ, який виник після Другої світової війни. До цього ж ця людина вважає головним суперником Америки не Росію, а комуністичний Китай. Але на чолі цього Китаю також знаходиться той, хто вже зламав правила — принаймні внутрішньополітичні. До Сі Цзіньпіна це вдалося — і ніхто не гарантуватиме тепер, що він не зламає й інші правила, пов'язані, наприклад, із «холодним миром» з Америкою навколо Тайваню.

Але проблема в тому, що цього абсолютно неможливо передбачити, бо у світі без правил кожний діє так, як дозволяє актуальна ситуація. Тому мене дивують розмови навколо якоїсь мирної угоди стосовно України. У світі без правил жодні мирні угоди не варті паперу, на якому вони написані. Так, війна Росії проти України може, зрештою, колись і завершитись, але не тому, що будуть узгоджені якісь компроміси, а тому, що агресор просто не матиме сил продовжувати напад — і це краще, ніж закінчення війни в ситуації, коли в

жертви не буде більше сил оборонятися.

І так — у всьому. Трамп нівелює власні тарифи не тому, що з кимось домовляється, — а тому, що певні його рішення б'ють по американській економіці та рейтингах влади. Сі не нападає на Тайвань не тому, що не бажає приєднати острів силою, — а тому що в Пекіні не можуть прорахувати реакцію Трампа. Та й Трамп не може прорахувати своєї реакції — і в цьому його сила.

Ми опинилися у світі, лідери якого розуміють тільки силу і вчать тільки на власних помилках — якщо вчать-ся взагалі. Це зовсім не якийсь новий період в історії людства. Так вже було неодноразово, і нездатність жити за правилами призводила до великих війн — а вже на руїнах люди вкотре на певний час домовлялися, як вижити і знову все не зруйнувати. Тепер якраз той передвоєнний час.

Проте наявність у головних гравців ядерної зброї робить велику війну майже неможливою і примушує їх з'ясувати стосунки в периферійних конфліктах, один із яких і перетворився завдяки невідлупцюваній догматизму Путіна на російсько-українську війну. Але у таких протистояннях навряд чи можна швидко визначитися, чиї цінності домінують і за якими правилами слід жити. Наша національна задача — спробувати вийти з цієї зони конфлікту і стати невідомою частиною демократичного світу. Але це не означає, що нових конфліктів між ринковими демократіями і ринковими деспотіями не буде і що ми не зможемо знову опинитися в центрі такого протистояння. Я вже не кажу, що у світі Трампа, Путіна і Сі можливі й «внутрішні» конфлікти — між самими демократичними державами і між диктатурами. Трамп своїми тарифами та імперіалістичними зазіханнями блискуче це довів.

Тому хаос у великій політиці та гниття нашої цивілізації з нерівномірними спалахами локальних війн і економічними конфліктами можуть тривати ще довго. Дуже довго. Можливо, і все ХХІ сторіччя.

Віталій ПОРТНИКОВ,
4 січня 2026 року
<https://www.facebook.com/portnikov>

Прогнози щодо війни, перемовини і необхідність ПЕРЕМОГИ для України

«УКРАЇНЬСКА НАЦІЯ СТАЛА ПОПЕРЕК ГОРЛА СВІТУ...»

Муфті Духовного управління мусульман України «Умма» Саїд Ісмаїлов, який захищає Україну, впевнений, що ніякі мирні угоди не наблизять Україну до миру. Путін не відмовиться від плану знищити Україну й українців. Але шанс на порятунок є — це українська нація й українська армія

«Українська нація вперто не хоче вмирати. Складається враження, що ВОНИ вже не знають, що з нами робити. Нас намагаються вбити росіяни, нас намагаються полатати через коліно американська адміністрація Трампа, нас намагається хоч якось продати власна влада. А українці б'ються в окопах, українці не продаються, українці відверто глузують з американських ділків без посад і відповідальності, що прикидаються миротворцями.

Українська нація тупо стала поперек горла усьому світу. Ніхто не знає, що з нами робити. Усі би і раді були вже домовитись з Путіним на умовах Путіна, але ми не збираємось капітулювати, тримаємо

зброю, і тримаємо стрій.

В холодному повітрі на різних континентах повисли питання.

Чому ми не виходимо з піднятими руками?

Чому не складаємо зброю і продовжуємо опір?

Чому не посипаємо голови попелом?

Чому не копаємо собі помиральні ями?

Чому не погоджуємось віддати усе, що маємо?

Чому не обожнюємо владу і не хочемо собі царя?

Дуже незручна нація.

Без жартів, на нашому місці вже зламався би будь-хто, адже ніхто у світі не готовий до сучасної високотехнологічної війни проти низки ядерних країн, що усі разом чотири роки намагаються розчавити одну-єдину без ядерну країну. Уже й істеричного Трампа підключили з його торговцями повітрям. Сусіди, усіяли там Орбани/Фідо, б'ють нам у спину. Божевільні гроші вкладаються у пропаганду. І такі самі божевільні гроші крадуться з українського бюджету.

А українці вперто не хочуть бути раба-

ми. Навідріз. Ні під яким соусом. Ніякими обіцянками. Ніяким тиском і погрозами.

Звісно, що ще є у нас малороси, які готові падати на коліна перед московськими вбивцями, але вони вже в країні не вирішують. Нарешті ви зробили це.

Століття поневолення, голодомори, масові страти, репресії, позбавлення власної мови і культури, депортації, катування і приниження дали нам імунітет і жагу до виживання. Ми більше не віримо гарантіям безпеки, ми не віримо, що все минеться, ми не віримо, що за нас хтось заступиться. Ми віримо лише в зброю у власних руках. озброєна і згуртована українська нація — єдина гарантія нашої безпеки і виживання, єдина гарантія існування України та українців. Дайте нам зброю і відійдіть, ми самі порвемо будь-якого ворога.

Світ все більше не вправі вчити нас життю, вся їхня філософія та ідеологія, всі їх принципи та цінності — ми побачили, чого вони насправді варті. Вони нічого не варті. Америка, що прагнула бути лідером і

взірцем свободи і права впала на коліна перед диктатурами, і продала всі свої цінності з молотка, а Уткофф та Кушнер бігають оформлювати продаж американської совісті та гідності. У світі немає більше не те що міжнародного права, а навіть сталих правил. Всі цінності нахилиються на угоду «гарним угодам».

Гроші, влада та марнославство стали новими глобальними цінностями. Тож, у першій чверті XXI століття, ми маємо згуртовану групу диктатур, що вже диктують свої умови всьому світу, і маємо колишній табір демократії, де все більше членів цього альянсу відмовилась від сталих принципів на угоду новим глобальним цінностям.

В той час, як деякі політики кажуть «Ми ближче до миру ніж будь-коли!», я кажу «Ми ближче до глобальної технологічної війни ніж будь-коли». Власне, вона вже триває, і ми найдосвідченіші в цьому.

І останнє, ви ніколи не нагодуєте упирів віддаючи їм більше крові. Від цього в них збільшується апетит і амбіції. Шанс на порятунок є, треба відкинути ілюзії і дивитись правді в очі через приціли нашої зброї!».

Іван ВОЗНЮК, 19 січня 2026 року
<https://www.facebook.com/ivavoznuvans>

«Звичайно, я хочу, щоб усе це закінчилося швидше, але... мені здається, що це триватиме ще деякий час», — сказав Радіо Свобода Петро, український солдат, який назвав лише своє ім'я, на позиції поблизу фронту минулого року. «Припинення вогню не буде... Все вказує на те, що війна триватиме», — зауважив Олександр, інший чоловік з цього ж підрозділу. Він додав: щонайменше Росія, схо-

же, налаштована захопити частину Донецької області України, яка залишається під контролем Києва. Час минає, але немає жодного припинення вогню, не кажучи вже про тривалий мир. Росія, попри заперки та смертельні бої, не змогла повністю захопити Донецьку область — це одна з її основоположних цілей — і аналітики кажуть, що найбільший конфлікт у Європі з часів Другої світової війни на-

вряд чи закінчиться у 2026 році. «Жодної з умов для остаточного вирішення конфлікту немає, — сказала Радіо Свобода Рут Деєрмонд, старша викладачка кафебри воєнних досліджень Королівського коледжу Лондона. — Ні Україна, ні Росія, схоже, не в змозі досягти остаточної перемоги на полі бою, і, хоча обидві країни перебувають під значним тиском, жодна з них, ймовірно, не зазнає краху».

Чи закінчиться війна Росії проти України у 2026 році?

Президент Росії Володимир Путін розпочав повномасштабне вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року, очікуючи, що Україна невдовзі буде підкорена. Майже чотири роки по тому російські війська утримують менше української території, ніж у перші кілька тижнів наступу. Пішки, на моточиклах і навіть верхи на конях, коли багнула заважає рухатися транспортним засобам, вони просуваються вперед повільно та з величезними жертвами, але Київ все ще контролює значну частину Донецької, Запорізької та Херсонської областей, трьох із п'яти українських регіонів, які, наголошують аналітики, Москва безпідставно стверджує, що тепер є російськими.

За оцінками західної розвідки, війна забрала життя або поранила понад 1,5 мільйона бійців із обох сторін. Невпинні російські повітряні атаки по всій Україні вбили або поранили десятки тисяч мирних жителів та зруйнували енергетичну інфраструктуру країни. Головною перешкодою на шляху до миру у 2026 році є Росія, яка, «здається, не зацікавлена в припиненні бойових дій, не кажучи вже про війну», — сказала Деєрмонд. Президент США Дональд Трамп розпочав свій другий термін на посаді минулого січня з посередництва у припиненні війни, що було одним із пріоритетів його порядку денного. У вирі дипломатії за останні кілька місяців Україна, її європейські прихильники та США наблизилися до узгодження мирної угоди.

ПЕРЕГОВОРНА ПОЗИЦІЯ

Однак шанси на успіх постійно затьмарювалися питанням про те, чи піде Росія на якісь поступки з ключових питань, як-от територія — особливо на Донбасі, але й в інших місцях — та її позицією щодо гарантій безпеки для Києва, особливо коли йдеться про перспективу присутності західних солдатів на території України.

Розбіжності щодо окупованої Росією Запорізької атомної електростанції є ще одним каменем спотикання.

«Наступні тижні можуть принести більше ясності, оскільки мирні переговори завершаться. Схоже, що США, Україна та Європа можуть знайти спільну мову, але Росія не бажає йти на поступки, — заявив Радіо Свобода Марк Канчіан, військовий експерт Центру стратегічних та міжнародних досліджень у Вашингтоні. — Їхні заявлені цілі абсолютно неприйнятні для будь-якої з інших сторін. Їхня непохитність випливає з їхньої віри в те, що вони перемагають». На тлі повідомлень про прогрес у нещодавніх переговорах між Україною та Заходом Росія, якщо вже на те пішло, то навіряд чи дала зрозуміти, що вона має жорсткішу позицію.

Насправді речник Кремля Дмитро Песков прямо заявив, що Москва «посилить свою переговорну позицію» після того, як Росія звинуватила Україну у масштабній атаці безпілотників на одну з резиденцій Путіна. Київ це заперечив, а Трамп, спочатку натякнувши, що вірить у це, коли Путін розповів йому про це телефоном, пізніше повторив висновок ЦРУ про те, що ні президент Росії, ні його резиденція не були цілями атаки. Путін використав пресконференцію 19 грудня, новорічне звернення на православне Різдво (за юліанським календарем), щоб показати, що Росія зосереджена на перемозі, а не на мирі. Він похвалив російських солдатів у своїх виступах 31 грудня та 7 січня, коли сказав, що вони виконують «святу місію», подібну до місії Ісуса Христа. Він не згадав про мир.

«Позиція Путіна за замовчуванням залишається продовженням війни, що ґрунтується на операціях на місцях та вказівках своїм командирам, які, як і раніше, віддані наступальним операціям проти всіх чотирьох українських регіонів [на які Росія претендує, окрім Криму] — Луганської, Донецької, Запорізької, Херсонської — у 2026

році», — сказала Дара Массікот, старша наукова співробітниця Фонду Карнегі за міжнародний мир та експерт з російських військових справ. «Путін все ще претендує на «Донбас і Новоросію», — додала вона, зазначивши, що він використав цей суперечливий термін, який натякає на панування імперської Росії над територіями східної та південної України.

Звичайно, Путін відомий своєю жорсткою позицією, і він не вперше використовує публічні хвастощі, щоб приховати справжній стан речей. Зі зростанням внутрішнього та зовнішнього тиску «і Росія, і Україна шукають способи припинити війну на найкращих для них умовах, а не затягувати її на багато років», — сказав Радіо Свобода Олег Ігнатів, старший аналітик з питань Росії в Crisis Group.

«ТОЧКА ЗЛАМУ»

«Це головний урок 2025 року. Обидві сторони розуміють, що занадто тривале продовження повномасштабної війни несе ризик дестабілізації їх та перешкоджання їхньому розвитку на багато років вперед», — сказав він. Але наразі, за його словами, «обидві сторони вважають, що продовження війни може покращити їхні переговорні позиції у 2026 році». Обидві країни мають вразливості, зокрема проблеми, пов'язані з людськими ресурсами — головною проблемою для України — а також постачанням зброї, економічними обмеженнями та іншими факторами.

Коли закінчиться війна, незрозуміло, але «можу сказати, що тиск на внутрішню військову машину Росії у 2026 році буде більшим, ніж будь-коли за останні чотири роки», — сказав Радіо Свобода Андраш Тот-Цифра, науковий співробітник американського Інституту досліджень зовнішньої політики та експерт з російських регіональних та бюджетних питань. Але «незважаючи на кадровий дефіцит та фінансову нестачу, Україна, ймовірно, воюватиме доти, доки в неї дійсно не

закінчатся зброя, солдати або і те, і інше. Нам також не слід очікувати, що Росія розпадеться в результаті зростаючих економічних витрат та втрат персоналу», — сказала Ольга Олікер, директорка програм для Європи та Центральної Азії в Crisis Group. «Фундаментально, хоча будь-яка зі сторін може досягти своєї точки зламу цього року, де саме знаходяться ці точки зламу, можна буде зрозуміти, лише озирюючись назад», — сказала Олікер Радіо Свобода.

Таким чином повномасштабна війна може «продовжитися на п'ятий рік з обмеженими територіальними здобутками, великими втратами та продовженням ракетних ударів і ударів безпілотників по всій Україні та по ключових цілях у Росії», — сказала вона. Хоча існують альтернативи продовженню тотального конфлікту, «війна в Україні навіряд чи завершиться стійким миром у 2026 році», — сказала Олікер. Одна з можливостей, за її словами, полягає в тому, що «адміністрація Трампа тиснуть на Київ, щоб той прийняв більшість, якщо не всі, умови Росії, що фактично означатиме капітуляцію».

Це, ймовірно, призведе до напруженої ситуації, що розпалить політичну нестабільність в Україні та занепокоєння щодо намірів Росії в інших частинах Європи, тоді як «Москва також нервуватиме, водночас прагнучи закріпити здобутки», — сказала вона. «Ніщо з цього не буде схоже на мир, і це може спровокувати ще більш насильницький конфлікт». Деєрмонд також сказала, що хоча війна навіряд чи закінчиться у 2026 році, «вона може стати тимчасово замороженим конфліктом, якщо буде домовлено про припинення вогню». Але «навіть якщо активна фаза війни буде призупинена, як і інші заморожені конфлікти, її не можна врегулювати шляхом переговорів, оскільки обидві сторони вважають, що на кону їхні найфундаментальніші інтереси», — сказала вона. «Для України... окупація Росією та її імперіалістичне бажання кон-

тролювати Україну — змусити її повернутися до колоніальних відносин, які стирають українську незалежність та національну ідентичність — є екзистенційною загрозою», — сказала Деєрмонд. — З російського боку президентство Путіна зараз настільки пов'язане з війною та проектом підкорення України, що жодна деокупація чи знаття вимог щодо майбутнього характеру та напрямку розвитку України не здається можливим, доки Росія не матиме нового президента». Однак, додала вона, «здається, що немає великих шансів на зміни в Кремлі у 2026 році, тому я очікую, що наприкінці грудня 2026 року ми запитаємо себе: Чи може війна закінчитися у 2027 році?».

З огляду на те, що сторони мають значні розбіжності в ключових питаннях, оскільки повномасштабне вторгнення Росії в Україну наближається до чотирирічної позначки, аналітики стверджують, що найсмертоносніший конфлікт у Європі з часів Другої світової війни навіряд чи закінчиться у 2026 році. Вони також застерігають, що припинення бойових дій не обов'язково призведе до сталого миру.

Стів ГАТТЕРМАН, редактор відділу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода з питань Росії, України, Білорусі у Празі. Крім того, автор інформаційного бюлетеня The Week In Russia («Тиждень у Росії»). Жив і працює у РФ та колишньому Радянському Союзі протягом майже 20 років між 1989 і 2014 роками, враховуючи посади в Москві в AP і Reuters. Також писав репортажі з Афганістану та Пакистану, а також з інших частин Азії, Європи та Сполучених Штатів.

«РАДІО СВОБОДА», 14 січня 2026 року (У скороченому вигляді. Повністю — за посиланням: <https://www.radiosvoboda.org/a/viyuna-rosiyi-proty-ukrayiny-2026/33646839.html>)

Прогнози щодо війни, перемовини і необхідність ПЕРЕМОГИ для України

Єврокомісія виділяє 145 млн євро на гуманітарну допомогу Україні в 2026 році

Європейська комісія початково передбачає 1,9 мільярда євро в своєму бюджеті на гуманітарну допомогу на 2026 рік, повідомляє її пресслужба 21 січня. Поміж іншого, бюджет включає 145 мільйонів на гуманітарну допомогу Україні «в час, коли вторгнення Росії триває четвертий рік». Також 8 мільйонів закладені на гуманітарні проекти для Молдови.

За даними органу виконавчої влади Євросоюзу, 239 мільйонів людей по всьому світу потребують допомоги, тоді як найбільші донори скорочують фінансування. Також Єврокомісія виділяє: 57 мільйонів євро для регіонів Західної та Центральної Африки – йдеться про Са-

хель, басейн озера Чад, північно-західну Нігерію, південь континенту, регіон Великих озер та Великий Африканський Ріг

448 мільйонів для Близького сходу – зокрема, Смути Гази, «після крижого припинення вогню, укладеного минулого року», а також Іраку, Ємену, Сирії та Лівану

126 мільйонів на гуманітарні потреби Афганістану, Пакистану та Ірану

95 мільйонів для Центральної та Південної Америки та Карибського басейну, де триває «складна гуманітарна криза через збройні конфлікти, поширене насильство, політичну нестабільність, гостру нерівність та виклики довкілля»

73 мільйонів на підтримку південно-східної Азії та Тихоокеанського регіону,

зокрема, через кризу в М'янмі та її вплив на Бангладеш

14,6 мільйонів виділені для північної Африки – регіону, який «залишається вразливим для складних політичних, економічних та соціальних викликів»

Єврокомісія додає, що ще 415 мільйонів євро залишаються в резерві на випадок неочікуваних надзвичайних ситуацій по всьому світу та для підтримки ланцюгів постачання.

«Гуманітарна допомога ЄС забезпечує життєво важливу допомогу там, де це найбільш важливо: екстрене забезпечення продовольством та житлом, критичну медичну допомогу, захист найбільш враз-

ливих верств населення та підтримку освіти дітей у кризових зонах», – уточнюють у пресслужбі.

Лідери ЄС вночі 19 грудня схвалили рішення про надання Україні 90 мільярдів євро на наступні два роки. Йдеться про кредит, підкріплений бюджетом ЄС, а не про репараційну позику, яку активно обговорювали останні тижні. Цей кредит пропонується розділити на дві частини: 30 мільярдів – на бюджетну підтримку, 60 мільярдів – на військову.

«РАДІО СВОБОДА», 21 січня 2026 року
<https://www.radiosvoboda.org/a/news-ievrokomisia-humanitarna-dopomoha-ukraina/33655999.html>

Початок кінця НАТО: Канада тікає від США, чи вдасться це Гренландії

Канада та Китай оголосили про стратегічне партнерство, тим часом Трамп запроваджує 10% мита для деяких країн Європи через питання Гренландії. Чи підштовхує це Європу теж у бік КНР і як вплине на війну в Україні?

РЯТУЙТЕСЯ, ХТО МОЖЕ

16 січня 2026 року Канада і Китай офіційно оголосили про укладення стратегічного партнерства, котре знаменує собою суттєве перезавантаження двосторонніх відносин після років напруги. Цей крок відбувся в рамках першого з 2017 року державного візиту канадського прем'єр-міністра Марка Карні до Пекіна. Згідно з цими домовленостями, Канада погодилася знизити імпорتنі мита на китайські електромобілі (до 6,1%, замість попередніх 100%), що значно спрощує вихід китайських EV на канадський ринок. У відповідь Китай також знизить ставки на низку канадських продуктів, зокрема насіння канюли, й скасує інші обмеження, що тривалий час стримували торгівлю.

У Пекіні ситуацію описали як стратегічне партнерство, що відкриває нові можливості для співпраці у торгівлі, енергетиці, сільському господарстві і фінансах. Оттава ж таким чином прагне зменшити свою економічну залежність від США у значній частині зовнішньої торгівлі й диверсифікує ринки збуту. «Наші відносини зі США набагато ширші і глибші, ніж з Китаєм. Однак, якщо оцінювати динаміку роз-

витку канадсько-китайських відносин в останні місяці, вони справді стали більш передбачуваними, і результати цього вже помітні», – зазначив Карні під час прес-конференції у Пекіні. Він також додав, що переговори в Пекіні були «відвертими» та зосереджувалися на розширенні співробітництва між країнами.

Не складно збагнути, щонайменше цей крок Канада наважилася внаслідок американських спроб зробити її «51-м штатом» шляхом економічного тиску. При цьому США з 1 лютого вводять додаткові мита на імпорту з Данії, Норвегії, Швеції, Франції, Німеччини, Великої Британії, Нідерландів і Фінляндії через те, що вони виступили проти американської анексії Гренландії, – про це Трамп повідомив у соцмережі Truth Social. «Ми протягом багатьох років фактично субсидували Данію, всі країни Європейського Союзу та інші держави, не стягуючи з них мит або будь-яких інших форм компенсації. Тепер, після століть, настав час Данії віддячити – на кону стоїть глобальний мир», – написав він.

Тож унеділю, 18 січня, вісім європейських держав (сама Данія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Нідерланди, Норвегія, Швеція та Сполучене Королівство) оприлюдни-

ли узгоджену позицію у відповідь на заяву Дональда Трампа щодо можливого запровадження проти них 10% торговельних мит за допомогу Гренландії, на котру президент США теж накинув оком. Спільний документ було розміщено на офіційному вебресурсі уряду Німеччини. У заяві наголошується, що подібні кроки з боку Вашингтона несуть серйозні ризики для стабільності трансатлантичного партнерства та можуть підірвати взаємну довіру між союзниками.

Країни, котрі одночасно є членами НАТО, підтвердили свою спільну зацікавленість у посиленні безпеки в Арктичному регіоні, підкресливши, що це питання має стратегічне значення для всієї трансатлантичної спільноти. У цьому контексті зазначається, що заплановані та заздалегідь погоджені військові навчання Arctic Endurance, що їх ініціює Данія разом із партнерами, повністю відповідають оборонним цілям Альянсу. Автори заяви окремо акцентували: ці маневри не спрямовані проти жодної держави. Вони відбуваються на тлі загостреної міжнародної обстановки, проте не мають наступального чи провокаційного характеру. «Ми повністю солідарні з Королівством Данія та народом Гренландії. Спираючись на процес, розпочатий минулого тижня, ми готові до діалогу на основі принципів суверенітету та територіальної цілісності, які ми твердо підтримуємо», – йдеться у заяві. Окрім цього, у документі підкреслюється, що погрози застосу-

вання торговельних обмежень можуть спровокувати небезпечну ескалацію та подальше погіршення відносин між Європою та США.

КЛУБ ІМЕНІ ТРАМПА

Водночас Трамп знову озвучив тезу про те, що Китай і Росія нібито хочуть забрати Гренландію собі, а Данія нічого не може з цим вдіяти. «Зараз їх «захист» складається з двох упряжок з собаками, одну з яких додали нещодавно», – написав він. За словами Трампа, тільки США під його особистим керівництвом здатні захистити острів. То чи штовхають і Європу в обійми Китаю наміри адміністрації США щодо Гренландії? І як тепер можуть розвиватися події?

Насправді весь галас Трампа навколо Гренландії має далеко спрямовану мету, вважає політехнолог та соціолог Віктор Небоженко.

«Йому важливо позбутися НАТО і відкрити Путину шлях до Європи. Європа вже рік зазнає подвійного тиску з боку США та Росії. Мета спільної стратегічної ініціативи Трампа та Путіна – це не Україна, а НАТО: згадайте ультиматум Рябкова (заступник міністра МЗС РФ – ред.) наприкінці 2021 року», – пише він у соцмережі. Для цього, продовжує Небоженко, США та Росія одночасно й ведуть гібридну війну різними засобами проти Європи. «США намацали слабе місце Європи – це тарифи, Гренландія та Україна. Захоплення Гренландії, за планом Трампа, з одного боку, закриває Китаю перспективи у Північному морському шляху – рух

китайських танкерів 20 днів замість 38-ми. З іншого боку, вимога поступитися США Гренландією має пересварити країни Європи щодо цілей та завдань НАТО. Тоді ЄС буде не до концентрації на допомозі Україні», – підкреслює експерт. Тож, на його думку, головна мета Трампа та Путіна – це криза та розпад НАТО. «Бо НАТО цементує Європу, а не ЄС. Для Путіна криза та ослаблення НАТО – це шлях до Європи», – попереджає він.

І яким би апокаліптичним не виглядав такий сценарій (поряд з іншими версіями, включно зі спробою росіян за допомогою Гренландії грати Трампом «втемну» та навіть «Ігор розуму» головного американця світу), він має право на життя. Варто лишень згадати ще одну свіжу ініціативу Трампа щодо так званої «Ради миру», про яку він заявив теж 16 січня. І до котрої у якості засновника вже рветься прем'єр Угорщини Віктор Орбан, за сумісництвом європейський посіпака Трампа та Путіна.

То чи впливатиме все це на рішучість Європи підтримувати Україну, за застереженням Небоженка? Ці процеси дійсно можуть частково підштовхувати Європу до активнішої співпраці з Китаєм на економічному рівні. Але стратегічні пріоритети щодо безпеки і підтримки України залишаються вагомими факторами, що стримують повне переорієнтування. Загалом, саме гармонізація економічних та безпекових інтересів визначатиме, як ці події вплинуть на динаміку війни в Україні.

Ірина НОСАЛЬСЬКА,
19 січня 2026 року (У скороченому вигляді. ПОВНІСТЮ – за посиланням:

<https://ua.korrespondent.net/articles/4848545-pochatok-kintsianato-kanada-tikaie-vid-ssha-chyvdastsia-tse-hrenlandii>

Коаліція замість НАТО. Як Європа має дбати про свою безпеку, готуючись до «відходу» США

Останні події чітко показали, що ані НАТО, ані Європейський Союз не здатні повною мірою відповісти на зростаючі виклики, з якими стикається Європа. Стає дедалі очевиднішим, що життєздатна рамка європейської оборони та безпекової співпраці вимагатиме створення чогось на кшталт колишнього Західноєвропейського союзу (ЗЄС) – блоку з десяти країн, який припинив свою діяльність у 2011 році. Дехто заперечить, що ми вже маємо Європейський Союз і НАТО, і що те, чого не може зробити одна структура, зробить інша. Але цей аргумент більше не витримує критики. Прикладом тут може бути підтримка України.

потребу, яку не здатні покрити ані ЄС, ані НАТО. То чому б не зробити логічний наступний крок і не створити нову версію старого ЗЄС? На момент його формального розпуску майже 15 років тому його залишкові функції вже перейшли до ЄС, чий мандат і структури розширилися, охопивши політику безпеки й оборони. Ба більше, положення про взаємну оборону (стаття 42.7) у Лісабонському договорі ЄС було буквально скопійоване з договору ЗЄС і навіть іде далі, ніж положення про колективну оборону (стаття 5) Північноатлантичного договору.

Але потім стався Vrexit. Велика Британія вийшла з ЄС, бо незначна більшість виборців повірила аргументу, що країні буде краще самій, навіть у більш турбулентному світі. Через десять років стало цілком очевидно, що це було помилкою. Британія стала не лише меншою і слабшою, а слабшим став і сам ЄС. Як державачлен, Велика Британія відіграла ключову роль

у формуванні спільних політик блоку, який мав вагу на світовій арені. З її виходом це важливе джерело впливовості зникло. Однак з огляду на виклик, який становить війна Росії проти України, сформувати ефективну європейську відповідь без Великої Британії було просто нереалістично.

Оскільки зачатки коаліції вже існували, новий триумвірат швидко сформувався й стрімко набув стратегічного значення. Особливо потрібного в нинішній ситуації, коли Альянс був надто зайнятий спробами умилювати «татак» (незграбне звертання генерального секретаря НАТО Марка Рютте до президента США Дональда Трампа), щоб розробляти суттєву політичну відповідь, а ЄС загруз в угорському та словацькому обструкціонізмі. Якщо новий ЗЄС уже існує де-факто, чи не було б логічно формально його інституціоналізувати? Принаймні це питання варто серйозно розглянути. Ключо-

вим країнам Західної Європи, як би ми не визначили цей термін, потрібні міцніші рамки не лише для координації політики щодо Росії та України. Їм також необхідно протистояти американському тиску, яскравим прикладом якого стало оголошення Трампа про запровадження додаткових тарифів проти європейських країн за їхню опозицію його пропозиції анексувати Гренландію.

Існує багато способів інституціоналізувати новий ЗЄС без створення громіздких структур і надмірно складних механізмів, а також без подальшого підриву чи дублювання ЄС або НАТО. Важливо лише, щоб ті, хто досі готовий захищати західні цінності, почали діяти. Перший рік другого президентського терміну Трампа змусив Європу зіткнутися з цією реальністю. Попереду ще три роки, і зволання – не варіант. Створення нового Західноєвропейського союзу має стати одним із пріоритетів, адже європейська безпека не може чекати.

Колонка початково вийшла на сайті Project Syndicate і публікується з дозволу правовласника.

Карл БІЛЬДТ,
колишній прем'єр-міністр і міністр закордонних справ Швеції, «ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАВДА», 21 січня 2026 року
<https://www.eurointegration.com.ua/experts/2026/01/21/7229534/>

З одного боку, ЄС відіграє життєво важливу роль у наданні фінансової допомоги цій знеможеной війнової країні. Він швидко покращив співпрацю між оборонними промисловостями держав-членів і відкрив шлях до майбутнього вступу України. Але з іншого боку, ЄС опиняється паралізованим, як тільки одна-дві країни накладають вето на його рішення. Ще гірше те, що НАТО тривалий час було ключовим інструментом територіальної оборони Європи, але відданість Сполучених Штатів Альянсу, і особливо європейській безпеці, дедалі більше викликає сумніви. Про це виразно свідчать зазіхання США на Гренландію, суверенну територію члена НАТО та ЄС – Данії. Як наслідок, діалог між державами-членами НАТО вже не є таким релевантним, як раніше, особливо у питанні війни Росії проти України. Саме тому на узбіччі вже почали формуватися нові, неформальні рамки.

Протягом минулого року «коаліція рішучих», що вийшла від підтримки України, набула дедалі більшого значення. Багато хто тепер пише її назву з великих літер: Коаліція Рішучих (Coalition of the Willing, CoW). Поки США в односторонньому порядку просувають неузгоджені рамки припинення бойових дій, ключові європейські країни збираються під цим новим прапором, щоб сформулювати більш серйозну довгострокову політику.

Однією з чітких переваг коаліції є те, що до неї входять Велика Британія та Норвегія, але не входить Угорщина, чий проросійський прем'єр-міністр Віктор Орбан послідовно блокує реакцію ЄС на війну. Її неформальне керівництво, «Європейська трійка» у складі Британії, Франції та Німеччини, нині зустрічається доволі регулярно, демонструючи, що цей формат задовольняє

Прогнози щодо війни, перемовини і необхідність ПЕРЕМОГИ для України

Зеленський анонсував тристоронню зустріч американської, української та російської делегацій в ОАЕ. Головні заяви президента в Давосі

Президент Володимир Зеленський заявив, що вже найближчими днями відбудеться тристороння зустріч американської, української та російської делегацій в Об'єднаних Арабських Еміратах. Про це він сказав 22 січня у виступі на Всесвітньому економічному форумі в Давосі.

Оновлено 19:00. Після виступу в Давосі Володимир Зеленський поспілкувався з журналістами та розкрив нові деталі переговорного процесу. Він повідомив, що документ про гарантії безпеки США для України вже готовий, але його підпишуть лише після завершення війни. За словами президента, далі угоду мають ратифікувати Конгрес США та Верховна Рада.

Зеленський також підтвердив готовність України до тристоронніх переговорів за участі США та Росії, якщо такий формат реально наближатиме мир. Водночас він наголосив, що Україна не приєднається до жодних міжнародних ініціатив разом з Росією чи Білоруссю до завершення війни. Зокрема, Київ отримав запрошення до «Ради миру» Дональда Трампа, але розглядає можливість участі лише після припинення бойових дій.

Президент додав, що Росія виснажується, але Володимир Путін наразі не зацікавлений у завершенні війни. На його думку, саме Дональд Трамп може донести до Кремля необхідність припинення бойових дій. Зеленський також заявив, що Україна готова до компромісів заради миру, але лише взаємних і таких, що не підірвують безпеку держави.

Під час виступу Зеленський уточнив, що тристоронні переговори в ОАЕ заплановані

на завтра і післязавтра. Він охарактеризував їх як «останню, найскладнішу ділянку шляху» і наголосив, що мирні домовленості потребують не заяв, а конкретних рішень і дій.

Водночас президент різко розкритикував європейських лідерів за втрату стратегічного фокусу. За його словами, увага багатьох політиків прикута до теми Гренландії, тоді як війна Росії проти України й загрози для всієї Європи залишаються без адекватної відповіді. Він зазначив, що Європа ніби чекає, поки США змінять свою позицію, замість того щоб діяти самостійно.

Зеленський заявив, що Європа досі спирається на віру в автоматичну реакцію НАТО, хоча Альянс ніколи не проходив повномасштабного випробування. Він прямо запитав, хто реально відреагує, якщо Росія атакує Литву або Польщу.

Президент також розкритикував символічні кроки у сфері безпеки, зокрема ідею відправити обмежений контингент до Гренландії. За його словами, такі рішення не посилять жодного стимуляційного сигналу ані Росії, ані Китаю. Водночас він зазначив, що Україна знає, як діяти в разі появи російських військових кораблів біля Гренландії, нагадавши про ситуацію поблизу Криму.

Окремо Зеленський звернув увагу на бездіяльність міжнародної спільноти щодо протестів в Ірані та подій в Білорусі у 2020 році. Він заявив, що відсутність своєчасної підтримки призвела до масових убивств і зміцнення авторитарних режимів, а сьогодні російські ракети, розміщені в Білорусі, здатні досягти більшості європейських столиць.

Говорячи про санкції, президент наголосив, що російська нафта, яку перевозять уздовж берегів Європи, напряму фінансує війну проти України. Він запитав, чому США можуть зупиняти танкери тінювого флоту і конфіскувати нафту, а Європа — ні. На його думку, ці ресурси потрібно вилучати та використовувати для захисту європейських громадян.

Зеленський також підкреслив, що Росія здатна виробляти ракети лише тому, що зберігає доступ до критичних компонентів з різних країн, зокрема з Європи, США та Азії. Без перекриття цих каналів, за його словами, жодні санкції не зупинять війну.

Президент заявив, що Росія цілеспрямовано атакує українську енергетичну та цивільну інфраструктуру, намагаючись залишити країну без світла і тепла в умовах морозів. Дорогі ракети, наголосив він, використовують не на фронті, а проти лікарень, дитсадків і житлових будинків. За його словами, Україна вже виробляє майже тисячу дронів-перехоплювачів на день, однак цього поки недостатньо, щоб повністю захистити небо.

Зеленський також запитав, чому світ уникає рішучих дій, хоча координати російських заводів із виробництва ракет і дронів добре відомі. Він застеріг, що ці підприємства сьогодні атакують Україну, а завтра можуть становити загрозу для країн НАТО.

Зеленський також різко розкритикував проросійських політиків у Європі, зокрема прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана. За його словами, сили, які намагаються зруйнувати Європу, не

втрачають жодного дня і діють вільно, зокрема й усередині самого Євросоюзу. Президент наголосив, що кожен «Віктор», який живе за рахунок європейських грошей і водночас намагається продати європейські інтереси, заслуговує на жорстку політичну відповідь.

Окремо Зеленський навів реальні, за його словами, дані про втрати російської армії. Він заявив, що Росія втрачає майже 35 тисяч військових убитими щомісяця, тоді як рік тому ця цифра становила приблизно 14 тисяч. За словами президента, щомісяця Росія мобілізує орієнтовно 43 тисячі людей, але 10—15% з них тікають, це частина зазнає поранень, через що армія фактично перестала зростати. Зеленський підкреслив, що це результат роботи українських дронних підрозділів і розвинутих безпілотних технологій.

На завершення президент заявив, що Європа досі часто сприймається як географія або традиція, а не як реальна політична і безпекова сила. Він підкреслив, що новий світовий порядок неможливо побудувати словами — його створюють лише конкретні дії. Зеленський наголосив, що незалежність України важлива для всієї Європи, адже вже завтра їй може знадобитися захищати власний спосіб життя. Його промову учасники форуму зустріли стоячою овацією.

Автор: **Юлія ЗАВАДСЬКА**, 22 січня 2026 року

<https://babel.ua/news/124475-zelenskiy-anonsuvav-tristoronnyuzustrich-amerikanskoji-ukrajinskoji-tarosijskoji-delegacij-v-oe-golovni-zayavi-prezidenta-u-davosi>

Сьогодні Дмитро Рогозюк командує 60-ю окремою механізованою бригадою, що входить до складу Третього армійського корпусу. А в дитинстві він мріяв стати пожежником. Ця професія для нього уособлювала реальну користь для суспільства, щоденну хоробрість та відповідальність. Заняття спортом, навчання у профільних закладах і прагнення до дисципліни поступово привели до розуміння: щоб бути ефективним, потрібна військова підготовка. Тому у січні 2014 року Дмитро підписав контракт і розпочав службу в бригаді транспортної авіації — саме тоді, коли росія вже готувалася до війни проти України.

- В одному з інтерв'ю ви так згадували початок служби: «Саме на наш аеродром сідали борти, що евакуйовувалися з півострова. Ми спілкувалися з офіцерами, які виходили з Криму, тому я добре розумів, що там відбувається». Що вони розказували?

Окрім безпосереднього спілкування з льотним особовим складом, який прилітав разом з евакуйованими бортами на наш аеродром, я також комунікував із колегами з навчальних центрів із підготовки осіб рядового та сержантського складу Повітряних сил, які безпосередньо перебували в Криму під час тих подій. Це взагалі окрема тема для інтерв'ю, і, напевно, краще говорити з тими, хто там проходив службу. Але я так скажу: окупація півострова готувалася росією завчасно і не один рік. Забезпечення солдатів та офіцерів рф, які проходили службу в Криму, було в рази кращим, аніж у наших. Зважаючи на те, що вони фактично межували (перебували через паркан) і часто навіть дружили сім'ями, це, звісно, викликало не найкращі емоції у військовослужбовців Збройних Сил України. Багато факторів ставили нас у програту позицію — не лише з технічного боку, а насамперед з морального плану. Російська армія виглядала як щось успішне: високі зарплати, велика кількість нальотів, краща якість служби забезпечення родин військових. А українська в Криму перебувала у програтуному становищі.

Також тривалий час свої «шестерні» крутила російська пропагандистська машина: «Ми — успіх! Ідїть до нас!». Тому для мене не стало новою те, що під її впливом чимало офіцерів і військовослужбовців перейшли на той бік. Хоча більшість українських військових в Криму тоді на місці були готові відстоювати свою землю та свої військові частини. Але питання, чому цього не відбулося, — точно не до мене. Це

не моя компетенція. Я маю виключно своє розуміння ситуації завдяки спілкуванню з особовим складом, який у той період проходив там службу.

- Чи не думали ви тоді про те, що росія може розпочати війну проти України?

Саме тоді такі думки не виникали. Але це якраз були часи Майдану, коли багато хто з моїх друзів перебували в епіцентрі тих подій. Я підтримував з ними зв'язок і якраз вірив, що будуть зміни на краще. Відверто кажучи, я не очікував того, що потім почалося. Революція ж не була в інтересах російської федерації. Тоді я ще не розумів, що може відбутися анексія території. Однак коли російські війська зайшли до Криму, усвідомив: цим все не завершиться.

- Під час АТО ви займалися переважно тиловою забезпеченням військових, які воювали на Донбасі. Тобто реальну війну ви тоді не бачили і не брали участі у бойових діях?

У стрілецькому бою я на той час не був. Не через своє небажання. Просто мої обов'язки полягали у забезпеченні безздатності аеродрому, який виконував завдання під час Антитерористичної операції, зокрема й бойові. Звісно ж, я хотів приєднатися до друзів із добровольчих батальйонів. Але я вже був у війську. А міжвідомчий перехід був надзвичайно складним процесом. Це стало однією з причин, чому я завершив військову службу, коли закінчився контракт — не бачив себе на тилкових посадах. Тим паче тоді, у 2017 році, активність бойових дій на Донбасі спадала. Все заходило в якийсь такий глухий кут. Мені не було сенсу залишатися у війську.

- Направду, на той час не було усвідомлення, що можливе щось масштабніше, як-от напад росії 24 лютого 2022 року. Ви тоді були вдома у Вінниці. Як дізналися про вторгнення?

Бабуся повідомила телефоном.

Комбриг Дмитро Рогозюк: «Кількість СЗЧ у нас в разі зменшилася. Люди постійно повертаються»

- Як ви сприйняли цю новину? Чи були готові до такого розвитку подій?

Враховуючи мою попередню діяльність і те, що ми з друзями тренувалися, на момент повномасштабного вторгнення я мав певний базовий рівень підготовки. Був у військовому званні сержанта. Тому, звісно, розумів, як керувати відділенням, проводити вогневу підготовку тощо. А повідомлення від бабусі сприйняв холодно. Я їй, чесно кажучи, спочатку не повірив. Тому що вона любить дивитися новини і переймається кожним словом, яке там звучить. Тож подумав, що це якась чергова інформація з медіа. Але після розмови подивився новини й зрозумів, що почався повномасштабний наступ. Ми з друзями зібралися того дня, щоб оцінити обстановку, зокрема у регіоні, в якому проживаємо. Коли побачили, що російські війська сюди не направляються, вирішив рухатися далі. Я — здоровий хлопець з відповідною підготовкою. Не хотів продовжувати займатися тиловою забезпеченням. Тому поїхав до столиці, щоб приєднатися до своїх друзів, які тоді були у ТрО «Азов-Київ». Перші бої я тут зустрів.

- Поговорімо й про командирські справи. У вересні минулого року командир Третього армійського корпусу Андрій Білецький, говорячи про СЗЧ, навів такий приклад: «У 60-ту бригаду повертаються люди, які пішли в СЗЧ задовго до створення корпусу — чотири-дев'ять місяців тому. Зараз вони стають у стрій». За місяць, у жовтні, ви очолили цю бригаду...

- У вересні.

- А в новинах ця інформація з'явилася у жовтні.

Просто не можна було одразу відкривати ці дані.

- То, виходить, ви якраз заходили на керівництво бригадою. Яку тоді побачили ситуацію у питанні СЗЧ?

Насамперед, для мене, як командира,

був справжній виклик — підняти саме сержантський корпус, який, на жаль, в бригаді існував де-юре, а не де-факто. Зараз ми докладаємо усіх зусиль, щоб відродити його, як основну бойову гілку в підрозділі. Тому що це люди, які про бійців знають все. Вони виконують наші накази й керують людьми безпосередньо на полі бою. Сержантський корпус — це надзвичайно важлива складова в структурі Збройних Сил України. Так само ми націлені на те, щоб підняти авторитет сержантів, зокрема серед офіцерського складу, та виведення їх на новий щабель влади у бригаді, адже вони мають свій досвід та знання. Якщо говорити саме про проблему СЗЧ, люди звичай йшли, напевне, через ставлення. Воно відображається у багатьох факторах — від забезпечення до особистих проблем людини. Наприклад, боєць зазнав на полі бою поранення середньої тяжкості, потрапив до лікарні, а підрозділ про нього забуває. Тут варто відзначити патронатну службу, яка розгорнута у Третьому армійському корпусі — ми намагаємося тримати контакт із бійцями і допомагати їм у супроводі пораненого в місцях лікування. Людина вже бачить, що не покинута напризволяще. З нею контактують, допомагають із бюрократичними моментами, які надзвичайно складні у нашій армії. Тобто йде певний супровід, який дає розуміння: боєць є частиною нашої родини, як на полі бою, так і поза ним.

Ольга МОСКАЛЮК,

«Цензор.НЕТ», 22 січня 2026 року
Джерело: <https://censor.net/ua/r3596569>

(У скороченому вигляді. Повністю — за посиланням:

<https://censor.net/ua/resonance/3596569/shlyah-ofitseradmytra-rogozyuka-vid-krymu-2014-go-frontu-2022-roku>)

ОСМИСЛЕННЯ проблем сьогодення на тлі війни з рашистами

СТАН СПРАВ – ТРИВОЖНИЙ

Україна в цілому сьогодні виглядає жертвою. Бо на очах усього світу її намагається знищити безжалюсний агресивний ворог, який має величезні запаси зброї масового знищення. Але при цьому небо над нею залишається й досі незахищеним. І це ще при тому, що із самого початку масованого нападу на Київ з неба і з землі дуже мало хто з фахівців сподівався, що Україна

штабними, ніж просто контролювати весь Донбас. І, по третє (що, як на мене, є тут найважливішим), 77 відсотків вважає, що попри просування ворожого війська на фронті, Україна все ж здатна продовжувати опір; і лише 12 відсотків опитаних вважає опір України справою безнадійною.

У ЛЮДЕЙ – РІЗНІ ПРІОРИТЕТИ: Є ТВОРЦІ, Є МІМІКРОБИ,

Хижак – це насамперед агресор, бо йому для того, щоб пожитися, треба напасти. І якщо подивитися уважно на карту світу, то виявиться, що найбільші за територією країни – це зазвичай завойовники, які постійно поглинали й приєднували до себе чужі, завойовані ними, території. У кожній з них проходили потім різні процеси (в тому числі – демократизації після падіння хижацькоподібних диктатур), але – не всюди. І в найбільшій у світі

НЕ ГНУТИСЯ ЧИ ГНУТИ ІНШИХ, А САМИМ ЗРОСТАТИ ДУХОВНО

А тепер подивимось навколо себе, на своє оточення, замислимося кожен над своїми пріоритетами у своєму житті: кому ми самі і наше оточення ближче, якому із вище названих різновидів людей: творцям, мімікробам чи хижакам? Зрозуміло при цьому, що далеко не кожний із нас поставиться до цієї самооцінки самокритично. Але ж ми можемо звернутися до психологічних тестів, яких сьогодні вистачає, аби, відповівши на різні запитання, визначитися, до кого кожний із нас ближчий насправді. При цьому оцініть свою повсякденну поведінку: ви постійно гнетесь перед кимось і намагаєтесь з усіма полагодити, постійно йдучи на компроміси чи навпаки: намагаєтесь будь-що вищитися над іншими, доводячи постійно свою правоту, свою якусь вищість? А може хтось із вас хоче зроби ти щось таке добре й корисне для інших, не вимагаючи за це ніякої

ють. А насправді скільки у нас надпотужних майстрів у різних видах мистецтва, у технічній творчості, скільки наш народ здолав перешкод завдяки своїй творчості протягом цілих століть!!! Згадаймо ж тут хоча б кілька імен височезних майстрів слова, хоча б – по кілька рядків: про, на мій погляд, найважливіше...

Тарас Шевченко: «Борітеся – поборете, вам Бог помагає! Іван Франко: «Лиш боротись значить жить...». Леся Українка: «Ні, я хочу крізь сльози сміятись, Серед лиха співати пісні». Ліна Костенко: «Бо хто за що, а ми за незалежність. Отож нам так і важко через те»...

Скільки потоків крові, скільки страждань уже витерпіли українці тільки за останні майже дванадцять років війни!.. На те й розраховує ворог, всіляко, затягуючи цю війну, сіючи повсюдно страх серед цивільного населення, щоб ми попросили його зупинитись, стали перед ним на коліна, віддавши йому добровільно деякі території. Але з глибини віків виростає і тягнеться у майбутнє наша незламна культура спротиву будь-яким хижакам-

Мирне небо над головою постало потенційно вбивчим для кожного українця на рідній землі. Навколишнє (від горя і руїн) – похмурим, а час від часу – навіть безрадіним. І в таких умовах Україна живе майже чотири роки під час повномасштабного вторгнення ворожих зграй із паразитарної імперії російського фашизму. Але все одно – під ласкавим промінням сонця з висоти, яке жертвовно віддає своє тепло у простір для того, зокрема, щоб ми, люди, творили життя на нашій планеті у гармонії з його світлоносною життєтворчістю і пізнавали навколишній безмежний світ. Однак при цьому ще необхідно також вміти захищати вже створене від руйнування. – Це щоб насправді торжествувала краса, а не панували хижацькі тваринні інстинкти. Та чи справді людство у масі своїй є сьогодні дієвим у цьому відношенні?

ОБЕРІГ І ПРОВІДНИК ЖИТТЯ – ТАКА ЖЕРТОВНА ТВОРЧИСТЬ СОНЦЯ

(Вільний есей про захист України і всього людства)

взагалі вистоїть і зуміє зупинити ворога. І ось тепер, через майже чотири роки після того страшного люто-го, не відчувається, що цивілізоване людство дружно кинулося захищати Україну. Навпаки: все чогось вичікує і навіть намагається засадити за стіл переговорів із агресором, який відверто хоче нас знищити, бо він без кінця сіє страх насамперед серед цивільного населення своїми атаками з неба посеред морозної зими на енергетичні центри. До того ж, приблизно п'ята частина України залишається окупованою.

УКРАЇНЦІ НА ВІЙНІ У ДЗЕРКАЛІ СОЦІОЛОГІЇ

А якими насправді українці у масі своїй під час цієї жорстокої війни бачать себе, коли Україна виглядає жертвою? Як на мене, для отримання відповіді на це запитання варто звернутися до результатів останніх соціологічних опитувань. Зокрема, – до тих, що провів протягом 9-14 січня цього року Київський міжнародний інститут соціології. Бо там серед цілої низки запитань були й ті, які були пов'язані безпосередньо з війною і миром. І надважливими щодо можливостей нашого подальшого успішного протистояння ворогу виявилися, з моєї точки зору, ось ці моменти, на які нижче звертаю увагу.

По-перше, 69 відсотків опитаних вважають, що Росія насамперед хоче знищити українську націю або ж здійснити геноцид. По-друге, це більше (83 відсоток) вважають, що цілі нашого ворога є більш мас-

за територією країни, яка на нас напала, теж реальних і відчутних змін в напрямку демократизації суспільства не відбулося.

ВОЛЮ – САДУ ЧИ ВЛАДА – ПАДУ?

В Україні ж, століття за століттям, лилася кров, люди постійно потерпали від загарбників-завойовників, над ними самими, над їх мовою, культурою і традиціями ті імперські загарбники знущалися. Але все одно виявилось врешті, що український народ – волелюбний, бо подолав усі труднощі і створив незалежну державу, яку тепер відстоює майже дванадцять років посліп у жорстокій війні проти агресора-кровожера. І українці роблять це ще й завдяки тому, що і в часи незалежності пройшли через Майдани спротиву, де опирались на громадянське суспільство, яке стало якісною основою Збройних Сил України (ЗСУ), однією з найпотужніших армій світу.

Протистояння у цій війні відбувається між протилежними за своєю суттю силами: силою творчості і силою руйнування (між тими, що вдячно тягнуться до сонця і духовно зростають, і тими, які поведуть себе як зграї дикунів під проводом своїх численних пихатих керівників із хижацькими поглядами на світ живого). Тож ключовими, визначальними словами-символами цих сил мають бути два: «сад» і «пад». Перше – як символ всього живого на планеті, що росте під зігріваючими променями сонця, а друге – символом всього того, що руйнує і вбиває вирощене, яке потім вмирає і падає на землю. Для першої важливо бути-діяти у гармонії із життєдайним високим світлом, а для другої – демонструвати себе (гніву і вулканоподібну) як основну в цьому світі, що може замінити собою сонце за своєю «величчю». Перша сила демонструє жертвовну волю творити у гармонії із сонцем а друга – нестримне бажання панувати над всіма-всіма. Перша – яскраве свідчення цивілізованості, а друге – дикунства. До чого призводить пануюча сила дикунів, весь світ мав змогу побачити й осмислити на прикладі дій агресорів із паразитарної імперії російського фашизму. Однак необхідно не лише бачити і осмислити, а й діяти, аби ту руйнівну силу приборкати, зупинити і перемогти. Однак таких дій на планеті в цілому – ще замало, аби цю свою місію Україна виконала.

плати? Залучіть обов'язково при цьому до пошуку найбільш точної самооцінки сонце, яке постійно і жертвовно дає вам тепло й світло і цим самим дає вам можливість жити, мислити, діяти...

А Україні у цій війні важливо не тільки перемогти ворога і позбавити його збройного жала, а ще й бути всередині, в самій країні, духовно об'єднаними, а не стрибати один на одного, доводячи свою якусь там ніби найглибшу правоту, А якщо ж все-таки доводити, то робити це цивілізовано, а не по-дикунському.

МИ – ПІДСОНЯЧНІ. І ЦЕ – НАЙВАЖЛИВІШЕ, З ТОГО, ЩО ВИЗНАЧАЄ НАШУ КУЛЬТУРУ

Культура (а вона за визначенням у словнику є «сукупністю матеріальних і духовних цінностей, створених людством протягом його історії») демонструє і показує, хто ми є і що ми за народ. Найглибше – наші духовні творці-провідники, але їх дуже мало знають у світі, на відміну від російських. Бо, на превеликий жаль, ми за часів незалежності України (ще в мирні часи, до 2014-го року) програли нинішньому нашому ворогу війну на

загарбникам. І в ній, саме в ній – основа нашої майбутньої перемоги. І на неї більшість українського народу сьогодні сподівається, про що свідчать і найостанніші із проведених опитувань. Так, протягом 23-29 січня Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) «провів власне всеукраїнське опитування громадської думки, де серед іншого були запитання, пов'язані з війною та миром».

І виявилось, що «52 % респондентів категорично відкидають пропозицію передати під контроль Росії весь Донбас, в обмін на гарантії безпеки (готові прийняти – 40%)... 65% стверджують, що вони готові терпіти війну стільки, скільки буде необхідно... 88 відсотків вважають, що ударами по енергетиці Росія намагається залишити українців без світла і тепла та примусити до капітуляції. 90 % вважають, що Україна має завдавати ударів по території Росії. При цьому з них 80% вважають, що Україна має завдавати удари не лише по військовій інфраструктурі, але і по інших об'єктах».

Тож ми стоїмо і будемо стояти у цій війні до кінця у битві за світло правди, бо ми – не зверхники-

інформаційному фронті. Через це – і такі втрати сьогодні, і роль жертви. Тож давайте будемо вже хоч тепер, сьогодні, спиратися на нашу потужну культуру, культуру волелюбного народу. Бо нас мало, дуже мало (порівняно з культурою нашого ворога нинішнього), і досі знають у світі. Через це й не дуже допомага-

хижаки, ми – підсонячні і тягнемося до нього: оберега і провідника життя, основи любові.

Сергій ЗІНЧЕНКО,

м. Кривий Ріг.

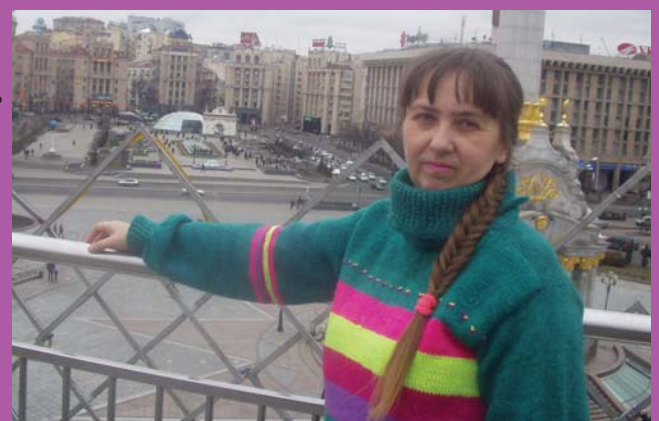
На світлина: жива природа під сонячним промінням у Криворізькому ботанічному саду. Фото автора.

На нашій сторінці у січневому зимовому випуску газети – двоє авторів, з Кривого Рогу. Це Василь НОВІКОВ і Олена МАКОВІЙ. У творах зіштовхнулись казка і реальність навколишнього.

Про дитячу збірку «КРИШТАЛИНКИ»

Письменниця і кореспондентка нашої газети Олена Маковії долучилася до колективу авторів чудової збірки для дітей під назвою «Кришталінки». Як відзначила її упорядниця і дизайнерка Аліна Шевченко, «Це – перше колективне видання у вид-ві «Pantheon. Література та мистецтво» із творами для дітей. Розгорнувши цю книгу, ви разом з героями теплих віршів, правдивих повчальних історій і казок від авторів Всеукраїнської спільноти «Pantheon» поринете у магичні світи, надра зимового лісу, завітаєте на гостини до лісових мешканців. А ті – нагадають про справжню дружбу, відновлення справедливості та добробуту між рідними та друзями. Чимало тут історій, у яких людська віра творить дива, а допомагають їй в тому зимові чарівники. Кожен текст багатий українськими традиціями і звичаями, бо тільки пам'ятаючи свою історію, ми гідні писати майбутнє. Творимо дива разом!»

До збірки упорядниця відбрала твори 72-х талановитих авторів, і вона вже мандрує не тільки Україною, а вже й Польщею та іншими країнами.

Чарівник із тіста

(Казка)

Марійка завжди мріяла про зустріч із чарівником. Сидить, бувало, біля багаття, дивиться, як тріщать і бігають маленькі іскринки - і на серці теплішає. Бо виникає дивне відчуття присутності чогось незвичного поряд. Підійде дівчинка до підвіконня, на якому – запашна рожева квітка, подивиться на казкові, засніжені візерунки за вікно – і чекає на диво...

Цього разу, готуючись до різдвяних свят, Марійка вирішила прикрасити ялинку іграшками, які сама зробила. Подивилась на них і зрозуміла, що чогось все-таки не вистачає. Та раптом аж руками сплеснула: придумала! І зразу взялася до діла: замісила тісто, поклала його до холодильника. А поки воно там лежало, почала собі уявляти чарівника. Це був такий поважний дідусь із довгою і білосніжною бородою. Погляд у нього – проникливий і одночасно лагідний. А в руках він має тримати чарівну паличку.

Не гаючи часу, дівчинка все так і зробила, як уявляла. – Тепер на неї дивився справжній чарівник, тільки маленький. Марійка ще зробила йому такого ж чарівного капелюха з горіха і почепила серед інших іграшок на гілочку, ближче до стовбура.

День минув швидко, і Марійка відчула, що хоче спати. Лягла вона на пухнасту перину та й поринула в ту загадкову країну, де все-все може трапитись: будь-яке диво. Тож дивиться вона й бачить, як із дверей великого й темного замку виходить той самий дідусь-чарівник, якого вона ще зовсім недавно уявляла, а потім – виліпила з тіста

– А йди-но сюди, красунечко, – покликав її дідусь і лагідно усміхнувся, – то я дякую тобі за те, що мене створила. Тож настала моя черга творити дива. Чого ти бажаєш, Марійко?

А дівчинка мовчала і не знала, що сказати. Бо вона тільки мріяла про свою зустріч із чарівником, але не думала про те, що його справді можна про щось попросити:

– Що ж я, мій дідусю, можу в тебе попросити після того, як тебе виліпила з тіста? Тільки про одне: щоб ти завжди-

завжди приходив до мене уві сні і дружив зі мною, щоб допомагав мені, коли буде сумно... Бо без друзів дуже важко жити...

Чарівник дивився на неї і вже хотів щось відповісти, як дівчинка раптом про- довжила:

– Але не тільки для мене, дідусю. Бо не всі діти живуть у затишку, не у всіх є тато і мама. Тому прошу завжди допомагати тим, кого образили, кому більше ніхто не може допомогти, крім тебе, добре?

Дівчинка затихла, подумала і знову заговорила:

– Знаєш, дідусю, іноді так сумно буває... Тому прошу тебе розвіяти той сум у дітей. А ще є у мене один секрет, який допоміг тебе зробити. Можна я його тобі на вухо скажу?

І коли дідусь-чарівник згодився, вона йому на вухо прошепотіла:

– Дідусю, є такі чарівні слова: «Серце зігрій, мрії відпусти і руками твори» – і тоді все виходить. І ти вийшов...

А дідусь-чарівник насправді не висів на ялинці, а стояв біля ліжка, на якому спала дівчинка Марійка. Дідусь приказував: «Серце зігрій, мрії відпусти і твори новий світ, Марійко! До нових зустрічей уві сні, моя маленька!...»

Олена МАКОВІЙ

Засипав скарбом він усі дороги.
А сіра як слюта де не взялась
То потьмяніло золото ураз –
Невже воно псується від вологи?

Надбання, князю, де тепер твоє?
Лиш виміт на дорозі доліває.
На запитання каже князь мов:

“У світі скарбу кращого немає.
Хоч золото, яке у мене є,
Чомусь ніхто багатством не вважає.”
22.12.2025

ДИПТИХ ПРО СУХЕ ДЕРЕВО

Яка вона осяйна – подивись!
Й тобі вона, вітаючись, всміхнеться.
До себе кличе всіх небесна вись!
Зведеш угору очі, і здається,
Що сам полинеш у блакиті кудись –
Хай серце лиш на поклик відгукнеться.
А дерево тут визналось, сухе,
І небо шкряба, задрісне й лихе.

02.09.2025

ПРО ТЕ Ж ДЕРЕВО

Коли Роланд на рани знемагав
Він встав, відчувши смертню годину,
І поглядом у небеса полинув,
Оголосивши про кінець змагань.

Стримить у небо всохла деревина,
Безсиле гілля вгору простяга
То піднесла колись його снага –
Вітати зблизька осяйну вершину.

Хай бачить небо красномовний жест
Імла хоч смертна застить видноколю
Але у ній дорогу знайде вість:

Діянь всіх Вічний Свідче, подивись –
Моя остання сповідь ось навколо –
Я жив. Я діяв. Я загинув. Честь!

10.11.2025

***

Як Дерево упало Світове –
Одразу обернулася внівець
Життя основа. Без нудного тління –
Раптово – й без жаристого горіння
Зник цілий всесвіт, і в ньому все живе.
Було лише миттєве потрясіння
Як Дерево упало Світове.
Воно, світлобудови вартове,
Не витримало хаосу шаління,
Падіння роз'єднало низ і верх,
І стало видно, що зникло коріння
Як Дерево упало Світове.
17.01.2026

КОЗАЦЬКИЙ ТАБІР ПІДБЕРЕТЕЧКОМ

(вілanelь)

Це не поразка – ми в облозі.
Хоч вороги загнали в кут,
Чинити спротив ми ще в змозі.

Вже побратими тонкосльозі
Рятунок в зрадї ждуть від скрут –
Ще не поразка – ми в облозі.

Веселі панночки в обозі,
Горілку курить баламут.
Чинити спротив ми ще в змозі.

Біда не спить. Надія в Бозі.
Дні заплітає переплут.
Ще не поразка – ми в облозі.

Козацтво, шляхта, інші мнози,
І кожен свій гурт має тут –

Чинити спротив ми ще в змозі.

Старшина в думах, ми в тривозі,
Чига на здобич смерть-беркут,
Ще не поразка – ми в облозі.
Чинити спротив ми ще в змозі.

09.12.2018

СІЗІФ

Переступ був який – давно уже забуто.
Лишився тільки міф. Реальна лиш покута:
На гору затьяти ледачий цей тягар –
Сама вже по собі покара із покар.
Та боги мстиві – їм того було ще мало.
Коли вже на горі та брила зашишалась,
Лиш пальцем ворухнув якийсь лукавий дух –
І брила знов моя приходив вже у рух.
Відплоті плоть землі та мармуроголова
Вниз котиться. Мені ж все

починати знову.

Чи скінчиться колись, чи світу до кінця
Триватиме отак нужденна праця ця?

СІЗІФІВ КАМІНЬ

Нехай уже він дасть мені, нарешті, спокій!
Чи справді треба так – аж на горі високій
Громеда кам'яна утвердилася щоб –
Бо безлічкот оцей невпинний чорнороб,
Крутий одвічний шлях долаючи над силу,
Змагається іще втягти важкезну брилу...
Але хто скаже: що робити в вишині
Як смерть твердому й тяжкодухому мені?
Угору путь важка, з гори – легке падіння,
І силі покоровив земного я тяжіння,
Нітрохи не шкода стражденця поту й сліз –
Я радо гуркотів, коли котився вниз.

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник-ГО "Криворізьке міське
правозахисне товариство".
Рішення Національної ради України з питань телеба-
чення і радіомовлення про реєстрацію № 1951 від 30
травня 2024 року (ідентифікатор медіа R30-05100)
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг,
вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net.
Тел. 067-568-39-73

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ,
Сергій ЗІНЧЕНКО, Олександр ЧИЖИКОВ,
Володимир НАЛУЖНИЙ (голова організації)
Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО.
Газета виходить двічі на місяць.
Комп'ютерна верстка Т. ЛОПАТЮК.

Відповідальність за точність наведених
фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає рукописи.
За умови використання наших
матеріалів посилання на газету
«Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газета,
починаючи
з числа 13 (81),
у друкованому
вигляді
не виходить.